RIMOU

HA

GOULENNOU

EVIT AN EUREUJOU

OGMANTET A NEVE.

E MONTROULEZ:

LEDAN, Imprimer, e traon Ru ar Vur.

XIX Y (I)

RIMOU,

DISCOURSIOU HA GOULENNOU,

EVIT AN EUREUJOU.

Discours pa zêr da bedi d'un Eured.

SALUD deoc'h ol, Gompagnunez,
Dre ar zalud e meus comancet va devez.
Me a so deut da doul bo tor
Gant calz eus a henor:
Antreot joaus en ho ti
Gant ur c'hoant vras d'ho saludi.
Da Zoue ar zalud humblamant;
Goude me ray va C'homplimant.
Piou eus an ti-màn a bedin-me da genta?
Pedi a ràn ar Meitrou ha qement so ennàn:
Mar deus domestiqet en ho ti,
En o fedàn ive coulz ha c'houi;
Rac re a labour am be
O pedi an eil goude egile
Da zonet hep fot da ur Banqet
A vezo evidomp preparet
Gant *Mari Lipiq* ha *Yan Baron*,
Pere ho ped ganeomp-ni a greis calon:
Fixet eo an devez da Zemeurs qenta;
Rac-se, mar plij ganeoc'h, deut ol da asista.
En bourg *Plouyan* e vezo an Eured,
Hac en ti *Flampes* e vo ar Banqet,

Mar plij ganeoc'h en em gafet,
Hac e vezimp contant meurbet.
Me ya da gonta deoc'h ar veach
Dont a refot da . . . . . da gemeret ar plac'h ;
Ac'hane e vezo cunduet d'an Ilis,
Betec an Oter, evel ma zêo reqis,
Evit ober ur memes contrat
Evel m'eure goechal be mam eus he zad,
Eno neuze e vezint eureujet
En presanç Doue hac ar Bêleg,
Hac an ol asistantet,
Gant solanite ha respet,
Hac bor Mam Zantel an Ilis.
Coreomp bremàn gant honestis :
Me eo an bini a so choaset
Da bedi evit ar Plac'h a Eured,
D'he fedi ha d'he henori,
D'he asista da eureuji
N'ouzon qet sur a Gomplimant,
N'on qet cunum da barlant ;
Mes yaouanq on, hac e tisqin :
Mar plij ganeoc'h va excusin

Amàn e peder ar Bederrien da antreal en ti, ha da zevel eus tol

AR PLAC'H YAOUANQ.

Silanç eta, Compagnunez,
Ma parlantin evit ar Plac'h a Zevez.
Dre ma savàn ebars em za,
Excuz d'ganeoc'h a c'houlennàn.
Mari Lipiq e deus va fedet
Da eva ur banne d'he yec'hed,
Peb accion gaer pa er gràn,

Dre Sin ar Groas er gomançàn :
En Hano an Tad, ar Mab, ar Spered Gloan,
Tri Ferson distinct en unan.
Da Zoue ar zalud da genta,
An eil d'an Itron Varia,
An drede d'ar Zent ha d'an Æle,
Deoc'h. Compagnunez henorabl, e presantàn
ar bêvare.
Evit ar boan oc'h eus bet,
E zàn da rêy deoc'h peb a voqet,
Pini a meus destumet er Jardin a Eden,
En ur c'hàread fleur, pa voan eunn o pourmen,
Da genta d'ar Vêleyen e roàn an bec'herien,
Dre ma zint o Fastoiet hac o Gouarnerien ;
Goude d'an Dud-Jentil ha d'an Noblanç,
Pa em eus an henor da barlaut en o fresanç,
E roàn ar gurunen spern
A zougas Mab Doue p'or prenas eus an iffern,
Evit ma teuyo da biqat o ene,
Evit ma vint curius da zouten ar Fe;
Deoc'h-u, tud demezet, ezac'h ha grage ;
E roàn ar vezen a vue,
Rac en he deillou me meus bet remerqet
Ar c'homzou precius eus ar bacianter;
Ha c'houi, goaset yaouanq, m'o ped da imita
An Otrou S. Joseph, pa voa var ar bed mâ,
Pini a gunduas epad e ol vue
Purete, chastete, temperanç, caraute.
Ha ni, merc'het yaouanq, laqomp hor fantasi
Da henori ar Verc'hes, pini a hanver Mari;
Imitomp he ferveur; beza e zeo ive
Rouanes an douar hac an ê.
Ma garje beza gallet mont betec Paris,

Evit disqi deoc'h eus a bep seurt honestis.
Me a so en em vellet hirio a un dra,
Ha n'en don na gouyabl na capabl anezâ ;
Rac me so ur plac'h yaouanq ignorant,
Hac e meus nebeut a sqiant :
M'am bije me bet un tam disqamant,
M'em bije têod aoüalc'h evit parlant.
Mari Lipiq, mignonet, hirio sur a lavar
Neus nicun er gompagnunez n'e c'bar ;
Mes ar re he henor o tont d'he asista,
Eus ar re-se sur he deus ar muya joa ;
Hac un al c'hoas a zivizân,
Ennes sur a gar ar muyàn,
Hac a so dezi ordrenet da garet
Muyoc'h en amzer da zont eget en hini tremenet.
Cetu amàn e hano : *Yan Baron* e zêo hanvet.
Arça eta, Compagnunez henorabl, me ho ped,
Pa zomp amàn ol en em assamblet,
Un tol chanç bras e ve en em gafemp james
Hep manqout hini ebet assambles :
Ne meus na pouvoar na gallout
Da eva ur banne da yec'het pepini ac'hanoc'h tout.
Mes bremàn e zàn da eva ur bannez
D'ho yec'hed ol, Compagnunez.

Eva-a ra ur banne da yec'hed an Den Yaouanq.

Me a ya brêma da eva ur banne
Da yec'hed an Den-Yaouanq ive :
Hac evit ma vezo ganeoc'h hanavezet,
Charleziq Mistiflor e zeo partout hanvet.
Deoc'h-u ta, *Mistiflor*, bremâ e reqetàn
A bep seurt madou er bed-màn,
Hac oc'h ol souet var ar bed,

Mar deo gant Doue destinet.
Ma vijen bet tenzorieres assutet
Var an ol denzoriou eus ar bed,
Eus a netra ne vijac'h bet refuset;
Mes Doue en eus hor gouarnet
Evit beza er bed-mâ meulet:
Evomp ur banne pepini d'hor yec'hed.

Discours evit goulen ur Plac'h neve da eureuji, gant ar respont conform evit he rêy.

Goulen. Bonjour deoc'h, Compagnunez;
Salud gant laouenedigez;
P'o quelàn aze assamblet,
Dibreder ha brao guisqet,
E credàn oc'h eus amzer
Da zelaou daou pe dri ger.
Ni a so tremenidi,
Carget eus a gevridi:
Lavarit deomp eta bremàn,
Peseurt hano he deus ar guær-màn.
Respont. Ni a rent ar memes salud
Deoc'h oc'h-unan ha d'o tud.
Sansibl omp d'o complimanchou,
Ha d'oc'h oll reverançou;
Hac hon eus calz a interest
Da zupposi oc'h tud honest;
Mes mar deo tremen a fel deoc'h,
N'on eus affer ebet ganeoc'h.
G. Ous ho clêvet o parlant,
Me gred oc'h eus calz talant;
Hac e velàn ive ractal
E moc'h sur en gout da farçal,

Pa na respontit qet
D'ar pez am eus goulennet;
Mes ni a so deut eus a bel,
Ha m r chomomp discabel,
Ec'h alfemp goude c'hoezi,
Atrap un tam pleurezi.
Rac-se permetit souden
E ve gnloet hor penn:
Mar cavit e zeo difêçon,
Lavarit deomp ar rêzon.

R. A viscous em eus clêvet
Eo fall pen loüe avelet;
Mac'h attrapit cal pleurezi,
N'en em glêmit qet ouzomp-ni:
Bez oc'h eus peb liberte,
Grit dious ho comodite,
Ha pa vezot toqet tout,
It pa garfot en ho rout.
Ni n'en daimp qet d'ho pressi;
Evit ho laqat da c'hoezi.

G. Penos eta, va mignon,
Me ho cave den a fêçon,
Hac e laqen em speret
E vijen ganeoc'h pedet
Ebars en ti da antren,
Da laqat tan var va fiben;
Neuze souden en ur fumi,
Me lavarje va c'hevredi,
Hac er fin var c'homplimant,
Mar bije d'o santimant,
Ho pije ar civilite
Da offr un tam hac ur banne,
Ma vijec'h qen aviset

Ho pije sur gonezet,
Rac me a dleye ho pedi
Da zont gancomp da zijuni,
Ha goude-se da leina,
Hac er fin da goania.
Mes pa na rit deomp qen henor;
Nemet dioüal toul ho tor,
Cnom qet fier en oc'h ês,
Evit hon del 'her ni ermès,
N'en doc'h u qet un heritiq,
Pe mab d'ar faiz pinvidiq?
R. Selaouit va c'hamarad,
En em entent a ve mad,
Ni hon eus guelet avichou,
Certen tud a vandennou
Oc'h antren hardimant amâ,
Hac o tonet da ziframa
Qig anduill lin ha qigsal,
Crampoez, ha calz eus a draou-al;
Hac eo ret mad deomp goude-se,
Derc'hel hon ti en surete.
Allas! ne ouzomp doare
Ha c'houi a ve eus ar seurt tud-se.
Gouscoude ma d'oc'h squis en ho sa,
Ha c'hoant deoc'h da area,
Me roy deoc'h ur voutes prenn,
Azeit unan e pep pen:
Neuze hac e vec'h ermès,
E parlantfot en oc'h ês.
G. Mar d'eo disfianç ho laqa
D'hon tiêti er fêçon-mâ,
E tisciêryan a boues pen
N'omp qet ar seurt friponerien,

Laeron anduill ha qigsal,
Na troidellerien fal,
Mes hon eus commission
Conforms d'hon Relijion;
Rac merqet eo er Scritur,
Penos guechal un den fur,
Hanvet voa Eliezer,
A ras ar memes micher,
Ha penos, hervez an histor,
A voe trêtet gant henor.
R. An histor-ze, va mignon;
A verit attancion.
Un talant ar c'naera
Eo gouzout en em expliqa.
Hac e fin ho complimant,
Mar bezit d'hor santimant,
Ni a velo petra da ober,
Petra a ras Eliezer:
Pe mar qerit da genta,
Petra voe grêt dezâ.
G. Eliezer, va c'hês,
Ne voe qet lèzet ermès:
Deputet voa gant e vestr,
Evit pini en doa interest,
Da glasq ur plac'h destinet
Gant Doue evit pried
Da Isaac den yaouanq flam,
Ha mab uniq da Abraham.
Evelse, dre urz an tad,
E partias mintin mad,
Hac ec'h antreprenas joaus
Ur veach hir ha fatigus,
Var zu Mesopotami,

Hep

Hep gouzout hent ebet dy.
Mes pa ignorer an hentchou,
E zêr mad var goulennou.
Evelse êruet amàn,
E c'houlennàn hano an ti-màn.
R Ho! ma vije deut hennes amàn,
Ni hor bije poqet dezàn;
An den se, a lavarit,
A voa un den a verit;
Mes bremàn eus un amzer al,
Hac e vale calz tud fal:
Bremàn e veler bizier-balan,
Prest da grevi gant bêr alan,
Oc'h invanti niver traou,
O clasq laqat guir ar gaou;
Usa a reont tout o adres,
O prometi mòr ha menes,
Un den a lavar calz a draou,
Me zint peurvuya nemet gaou;
Mar d'oc'h ur gascon evelse,
Troit ho qein pe it adre.
G. An hini a so va model,
A voa guirion ha fidel,
Clêvit c'hoas daou pe dri ger
Var gampagn Eliezer
O veza pedet Doue
D'e gundui en demarch-se,
Ec'h êruas directamant
Elêc'h ma edo ar plac'h yaouanq.
Caer evel ur stereden,
En ur famill an honesta,
Tud ar re charitapla;
Pedet voe da vont en ti,

Qiniget dezàn da zêbri;
Mes én a lavaras crenn
Ne gemerje brienen
Nemet goude expliqa
An urzou roet dezâ.
Amàn ive, va breur qer,
Na rit qet deomp coll amzer:
Deut omp gant intancion
Evit ar memes commission,
Hac eo deomp revelet
Emedi aze hon reqet.
Caer ho po dissimuli,
Hor plac'h a so en ho ti.
Lavarit emòn amâ
Gant an hini a gar muya
Eus an oll grouadurien
Pere a vev hac a dremen,
Hac eo én a bed anezi,
Da zont bremàn da gontracti,
Evit beva assambles
Ar rest eus o buez.
N'en em arêtàn qet da veuli,
D'e fougeal d'e pompadi:
Hi a voa manifiq
Peger mad eo, peger pinvidiq;
Anfin; un den ar guella
A gement a zêbr bara.
R. E seblant ous ho clêvet,
E ve an afer decidet.
Me gred oc'h bet er C'hademi,
P'otramant er Philosophi,
Rec parlant a rit vél ar fur Caton,
Gant ol eloqanç ur Ciceron.

DISCOURS

Evit goulen ur Plac'h da zeriezi, mar be ar banqet elec'h ma medi ar Plac'h, ha mar be goulennet goude dijuni.

G ABARS ho quitât, compagnunez,
E trugarecàn ho madelez
D'or beza recevet en ho ti,
Ha roet deomp da zijuni,
E tisclêryàn e zon carget
Da bresanti deoc'h ur reqet.
Laqet oun e penn ar vanden,
Hac eus c'hoant e parlantfen:
Avoui a ràn gouscoude
Oun indign eus an henor-ze,
Dre n'am eus qet a dalant,
Discadurez na calz sqiant.
Ar pez a zeu d'am hardissât;
Eo ma credàn oc'h tud vad,
E viot prest d'am excusi
E eus ma rasen fasi,
En despet d'am intancion;
D'ober mad va c'homission.
Rac-se, mar permetit din,
Digomplimant ec'h exposîn.
R. Disqeuz a rit mil act a humilite
Ha qement a civilite,
Ma veritit sur gant rêzon,
E rofemp deoc'h hon attancion.
Zo qalteou ar re gaera,
Pinvidiq ha den honest,
Beza savant ha modest,

Mes nonpas ar re gommuna,
Ha gouzout trugarecât
Evit ar zervichou mad,
N'eo qet certen an hent fal
Evit obten c'hoas re-al.
Parlantit eta hardimant,
Hac exposit ho santimant,
Ha dious ma zeo ho comission,
Ni a vo prest da entent rêzon;
Mes manifiq e ve parlantet,
Hac e ve hor pennou goloet.

G. Bez em eus hirio an henor
Da bresanti dirac ho tor
Un den yaouanq leun a furnez,
Hac eus oc'h anaoudegez;
Ur merq bras eus e sqiant,
Eo m'en deus preferablamant
Choazet unan eus ho merc'het
Evit beza e bried,
Gouzout a rit eo dija
Publiet teir guech ar bromessa,
Ha n'on eus den clêvet parlant
Anep scurt ampechamant,
Nac e vet en em opposet
Da retardi an eured,
Rac-se omp deut d'he fedi
Da zont hirio da gontracti.

AR. Me a zistro eus a gampagn
Dious costez an Alamagn,
Hac eus deg mis n'on qet bet
Dre amàn-sen oferen-bret,
Rac-se oc'h oc'h afer demezi,
A so din-me nevesenti.

Abaoue dec'h e mon o redet
Evit guelet va mignonet,
Hac e sonjen voa evidon-me
Edo amân an assamble;
Hac voa preparet ur banqet
Gant ar joa ma zoan distroet.
G. Atao d'ous costez ar vaouez
E ve clasqet gant digarez,
Ha na oufac'h qet evit petra,
Nemet evit delc'her an dud en o za.
R. Ne glasqân qet digareou,
Mes exposi va rêzoniou
Gortos a ranqit, rac ar mab eus an ti
En deus goal faoutet e fri,
Nonpas ous en em ganna,
Mes o foura butun ennâ,
Hac eo redet d'ar marc'had,
Da glasq un nados d'e c'hriad.
Mes da c'hortos ma teuy d'ar gear,
Rac ne zaleo qet mêvar,
En deus va dalc'het-me amân,
Evit respont evitân:
Rac-se e tisclêryân deoc'h,
Ententit mad, mar plich ganeoc'h,
Ret ê ve pare mad e fri
Abars caç ar plac'h da eureuji,
En aon na ve ar bêleg spontet
O velet ur [illegible] qet faoutet.
G. M'en devije lavaret din me,
E voa bet quit da vont qeit-se:
Ia rac me voar parea
Gant remejou ar re zrola.
An deiz al va marc'h du,

Eur marc'h mat, e creis fru
A oe roget e groc'hen
Gant un tol dant digant un azen:
No pije biqen divinet
Gant petra emeus e baret?
Gant un tam qiqsall d'e benseillad,
Hac un anduillen d'e c'hriad.
R. Credit din, o redet bro
E tisqer traou neve ato
Pa oan e Spagn en arme,
Un deves ma oa cals arne.
Abars an eost en neve amzer,
Ec'h êruas eur goall affer.
Ur vreg gant un aer o vea flemmet,
Tout he zud a oa nec'het:
Facil e sonjit ar c'hreg a varvas?
Nan: an aer ê a grevas.
G. Me noun qet eus an dud habila,
Mes adres am eus da scriva;
Qenta lizer a ras biscoas,
Oa gant un aval poas,
Ha goude va guella pluen
A so bet un anduillen.
Credabl ê e scrivan mat,
Da viana scritur anat;
Rac gant qemense tout,
Me ameus grêt cals rout:
A pa bresantan ur reqet,
E vezàn diouc'h-tu selaouet;
Ha ne bretrntàn qet brêma
Bea dalc'het reir ama.
R. Me meus aon na vec'h gasconet,
Tud custum da redet,

Gant ho fri ato en êr,
Nonpas evit atrap flêr,
Mes evit santout c'hoes vad
Dre b'ini e ve anat
E pelec'h eus qestion fzico,
Evit en em renta ene,
Hac e clasqont mil digare,
Da gaout lot eus ar molarje.
G C'houi a so savet mintin
Da laqat an dud da c'hoarzin;
Mes an amzer a ya en dro,
Rac-se astomp afo.
Ia, ur gascon en deiz all
A ras un dro n'oa qet fall;
Rac evel m'en devoa clêvet
Oa qestion eus un eured
Gant famillou a gonseqans,
Tud pinvidiq hac a brestans,
Just deis ar veladen,
E leqeas en e ben
E vije manifiq dea
Mont di ive da leina.
Evel m'en devoa cals a speret,
Ne voe qet pel ambarasset
Evit caout un digare
Da gomz ouz tad ar plac'h nêve.
Ar gompagnunez a oa êruet,
Ha dea mui na c'hortoet
Neuse ec'h antreas ar gascon,
Gant reverançou afêron
Anfin, squis o saludi
E lavaras da vesr an ti:
Me meus evidoc'h un afer pressant,

A hel talout dêc'hi cals arc'hant;
Fachet oun d'oc'h interrompi,
Mes ne qet un dra da ziferi.
Ar mestr a lavaras d'ar gascon:
Chomit da leina, va mignon.
Ha goude-se var hon abaster,
Ec'h ententimp ons an afer.
Pa voa grêt ar regal tout,
Ha deut ar poent da vont er rout,
Ar gascon neuse a lavaras:
Setu ama an afer bras.
Gant ho merc'h e meus clêvet
E plometit rei cant mil scoet;
Mes, mar qitit, me e c'hemero
Gant an anter ens antso:
An anter all o chom ganêc'h,
Setu eur gounit caër dêc'h.
An tad ne gavas qet dereat
Bea evel se goapeat
Ce dabl ê en em fachas;
Mes ar gascon a bartias:
Bum e ranqas trei e gein,
Mes atraper en doa e lein.
R. Ni nomp qet g[illegible]net,
Mes tud sincer: guir Vretonet;
N'eo qet leinoa eo a glasqomp,
Mes ar Plac'h nêve a c'houtennomp.
G. Me gred oc'h un den ar guella,
Ha ne ve qet mad ho trompla;
E ve pec'het och amusi,
Ha memes ho retard;
Ar pez so aruet ganêc'h:
Abaoue dec'h ho plac'h youanq

151

E deus chercet a santimant.
Me a oa êt eus at vro
Hac e sonjet e oan maro :
Mes eval ma oun en em gavet,
E deus dinme digemennet
N'em boa nemet en om avanç,
Hac em bije ar breferanç
Qer buan diouc'h tu eb retardi
Oun diredet d'he zaludi,
Hac e ràn hirio gueladen,
Cetu aze un abaden.
R. Ia, va c'homper, abaden a ve,
Ma ho pe grêt ar seurt tro-ze;
Hac abars fin an abaden,
Ec'h astenfot hir ho mouren :
Rac ni ranqo guelet
Var betra oc'h en em fontet.
G. *Me* am eus clêvet dija
Meur a guilloq o cana,
Hac evit na doun c'hoas cos,
Em eus guelet meur a vleis en nos.
R Laqit eves : eus ho parlant,
Na vec'h vel ur zoudard vaillant,
A so prest da guemer tout,
Hac a deu gant e zac'h gollo en e tout,
G. Salocras, e guirionez,
N'eo qet me eo hennez.
Me a so bêt e creis an tennou,
Mes red ê din lavaret dêc'h
Ha pa velen ar voulejou
A lance an enemict.
Pel dious crena na tec'het,
Me a baqe anezo

Da deuleur adare outo :
Setu penos emeus an henor
Da zistrei ama gant ar victor,
Hac hirio e contan ive
Em bo ar victor adare.

R. Un den terrubl oc'h, var ho meno
Mes piou a sonj dêc'h ho credo?
Ni a oar o redet broyon
En em zamer a varvailou,
Hac a rêr coll cals amzer
O conta ur bern geyer.
C'hoant oc'h eus-u d'or sponta,
Hac d'or c'hass quit eb netra?
Ni nomp qet prest da cedi
Hac e ve red procedi.

G. Allas! evit gant procesou
Ne avancimp qet hor fortuniou.
Dont a ra em speret
Un histor ameus clêvet:
penos daou zen o pourmeu,
A rancontras un histren:
Setu chican etreso
Da c'heuzout da biou e vezo;
Car pepini a bretante
E oa deân an tenzor-ze.
Mont a rejont e proces;
Mes souden o deoüe mez,
Rac ar barner, eb calz pledi,
A gavas moyen do unani:
An histren e zigoras,
Ar pez a oa enni a dennas,
Ha goude debri an histren,
E roas dê peb a grogen.

R. Gouzout a ràn, couls a c'houi,
Ne dleer james cals procesi,
Ha penos ar procesou
A rêvin cals a familiou,
Mes an oll a oar ervad
Ne qet me a glasq chicanat:
Hon affer ni so comancet,
Hac a dle bea finisset;
Pe mar fell dèc'h resista,
Besit sur e ranco pêa.

G. Lèzomp eta ar procesou,
Hac en ententomp hon diou.
Mar cedit ar plac'h-ma gane,
Me gavo un all d'o toare;
Unan hac a oar menaji;
Ha mont a ràn d'e brouvi.
An deis all e oan o chasseal,
E yis en ti en eur basseal,
Hac e doa uset eur c'houlaouen,
Evit clasq eur gos spillen.
Admirit eta pebes greg,
Uza ur c'houlaouen à vennec
Evit ur spillen dic'horset,
Ha c'hoas ne oe qet cavet?

R. Mar doc'h ba valan, comait ous onnes
Da varc'hadour an alumettes;
Pe otramant, mar plij deoc'h,
Goulennit-y evidoc'h.
Hor plac'h-ni so en ti-ma,
Roet e deus demp e fromessa,
Gant consantamant e zud:
Clêvit gante, nint qet mud.

R. E seblant ous o clêvet,

E ve an affer decidet;
Ha mar dê guir qemense,
Ne qet me mui a rei dale.
Permetit un nebeudic
Ma rin brêma ur baleic,
Da c'houzout hac én so en ti,
Eur plac'h contant da zemezi.

En ur bresanti ur Plac'h Yaouanq.

Sellit amàn, va mignon;
Homàn so plac'h a fêçon:
Mar d'eo contant ha d'o toare,
Bezit grêt eta evelse.

Complimant da ur Plac'h Yaouanq.

G. Bonjour, Plac'h coant;
Fleuren fresq, boqet an ân:
Certenamant n'eo qet c'houi
A dle chom hop caout parti;
Plijet, goude ho coulennou,
E ve cacet oc'h embannou.
Hirio n'ellomp qet dale;
Ur vech all so adare.
Ma n'oc'h qet contantet
Gant an objet so presantet,
E zàn c'hoas d'ober ur bale,
Da glasq unan d'o toare.
R. Holla! ni nomp qet tud fall,
Da gemeret tra un all,
Ar vreg-se so perhennet,
Nemet bez e ve divorcet:
Eus ar seurt-se mallig hini
Ne dau ac'han ganeomp-ni.

Da

Da un Intanvez.

G. Arça ta, Plac'h yaouanq,
Petra eo ho santimant,
Pa velit ar re o deus bet
Prest adare da gaout fred?
Ma na garit hasta afo,
He moc'h en risq da goll ho tro.
Va excusit, maoues vad;
Permetet eo badinat:
N'eo qet êruet c'hoas
An hini a dle ho choas.
R. Mar guelit begou he boutou,
E velôt souden he seuillou:
Me gred oc'h den habil,
Mes diana oc'h difficil.
G Non eus tam disprijet
An objet a so presantet;
Hac evel neus cos voutes
Na gaver desi pares,
Ounes ive, aboues gedal,
Me gred a gavo ur chanç al.
Ne nomp qet deut eviti,
Ha ne sonjomp qet enni;
Me evit an hini so embannet,
. . . . . ê hanvet;
Hac evit he designa mad,
. . . . . ê he zad.
Ne glasqit qet digarei,
Assur ema en ho ti.
R. Sclêr ê, pa expliqit
Eus a bini e parlantit;
Mes ret eo goulen outi

A contant eo da zemezi.

Mont a ra da ober ur bale.

Ous an dol emeus-i cavet
Tranqilamant azeet,
Hac e deus lavaret din-me
N'oar qet piou a so aze.
G. O! va mignon, ar respont-se
A so tout-a-fêt d'on doare :
Disques a ra ê prudant
Ha mestres d'he santimant.
Evel pa lavarfe c'hoas
Ne rofe qet he dorn da bep goas;
Mes epqen d'an ini
A so destinet desi :
Ennes ê just a so ama.
Ne broposan nemeta ;
Rac-se eta, grit demp antren,
Couls hac an oll eus va banden.
R. O! va mignon, c'houi oc'h eus talant
Da drei an traou d'o santimant !
Mes gousout a rit an habila
A el ive fasia ;
Rac se, brema permetit
Ma leverin en em dromplit.
Mar dê ar plac'h-se azeet,
Eo occupet he speret;
Ha pa e deus roet ar respont-se,
Ous traou all ê e sonje.
Rac ama e zeus en em gavet
Aleis a dud d'on gueler ;
Joa vras hon eus outo.
Gant qementse, evel ato,

Eo en em gavet qer just ha tra
Da veza prim ar bara.
Dre chanç gouscoude dec'h ea deut
Ar mêliner laer gant ar bleud;
Hirio eta nie raoq poazat,
Hac ar plac'h se ribotat:
Hac ouspen qementse c'hoas,
Dêy eo da rola an toas.
Rac-se n'oc'h eus qet a voyen
Da gaout hirio hon femelen.
G. Ma neus qen ous ho tiêsa
Nemet primeri a vara,
Deut ganén-me tout a vanden,
Da gundui ar femelen:
Ni on eus ur zal vras preparet,
Tapisset ha fleurachet.
Poaset bara, qig ha stripou,
Paste, fars forn ha scotennou:
Un dol hir a so savet
Evit ober ur banqet:
Na c'hedomp nemet ar plac'h nêve
Evit festa molarje.
Pa veso deut ni a rai frico,
Ni a gano hac a youo.
A c'hanta ta, va mignon,
Petra a lavar ho calon?
R. Qement a rit o pledi,
Em be c'hoant d'o contanti;
Gouscoude e ven dirêzon
Lezel va stal en abandon,
Car certen eo evit merc'het
Ne qet ês din da zivoeret.
Ispicial an ini

A fel deoc'h da teqeti ;
Mes c'houi a so grêt ho labour,
Ha noc'h eus ezom a zicour
Nemet da gana ha da youal,
Da fricota ha da zansal.
Setu ama ur pot boujant,
Hac a dalo dêc'h qeit ha cant.
G. Bo ! ne qet da glasq ar seurt-se
On-me laqet da vale ;
Tec'h alesse, cos marmous,
Ni ne glosqomp qet ur mous.
R. Ma cavit ennes re dister
Evit ober oc'h affer,
Cetu amàn c'hoas un al,
Hac evit ur guel n'eo qet fal ;
Ia da, cetu un al,
Ha mar guel sclêr n'en deo qet dal.
G. Bonjour, va den mad,
Noc'h eus nemet tostât.
Me grèd eo dre guriosite
Oc'h en em bresantet aze,
Evit guelet hor plac'h coant,
Evit choaz ho santimant ;
Mes hon affer-ni so da genta,
Hac e fell deomp he finissa.
Mar teuit amàn d'on dsle,
D'o tro ni ray deoc'h bale :
Ni ho pêo hervez ar c'his,
Gant ar memes mouis.
R. Lavarit din me, me ho ped,
A merc'het ho pro so decedet,
Mar renqit dont qeit-mâ
Da glasq merc'het da fortunia ?

Me gleo lavaret e Breis
E zeus merc'het aleis ;
Ma rafac'h ur bourmenaden
Ec'h alfac'h guelet meur a vanden,
Ha marteze, abars fin ho tro,
Ho pe ar choaz anezo :
Evit amàn n'en deus nicun
Contant d'ober he fortun.
G. Lavarit din-me da genta,
Petra zinifi promessa ?
Me meus clêvet e peb amzer
E tleer delc'her mad d'ar ger
Or, unan eus ho merc'het
He deus d'an den-màn prometet
Feiz vad ha fidelite :
Ni so deut da glasq an draze.
R. Penos eta, me am boa credet
E voac'h-u un den a speret :
Guir eo ar seurt-se avichou
O deveus ive ureou.
Quamdoque bonus
Dormitat humerus.
Ha credabl eo e ve en ti
Ur plac'h contant da zemezi,
Hac e ve êt qeit-se ar brud,
Hep ma oufe netra he zud !
G. Pa ho clêvàn ho parlant,
Me vel oc'h eus calz talant,
Teod mad ha descadurez,
Mil insign ha mil adres ;
Ec'h ouzoc'h forji geyer
Evit tremen an amzer,
Hac e fel deoc'h, gant ho latin,

Hon amusi-ni da c'hoarzin;
Mes, hac e vec'h avocat,
Pa noc'h eus qet a gos vad,
Me a esper o fâsa,
Hac a c'hoarzo da ziveza.
Ridebit benè
Qui ridebit in fine.
R. Credabl eo em be mez,
Ma ranqfen coll va froces;
Mes abars ma refot din-me plega,
E squizot c'hoas en ho sa.
Selaouit mat, va c'homper,
Pec'het eo coll an amzer;
Eur poent a zo da bep tra,
Ha brema eo poent finissa.
Diou vech emeus goulennet
Ac'han ar plac'h a eured;
C'hoas diou c'her all diou vech anter,
Decidomp buan an affer.
Eur vech, diou vech, teir guech:
Setu me brema direbech.
Roit din brema ar Plac'h,
Pe e zàn quit gant ar zac'h.
Ar banqet a so preparet,
Ha besit sur e vo debret;
Goudese ni a velo
Pe c'houi pe me a beo.
G. Ous o clêvet-u, mestr parlanter,
E rafac'h prest un tasqigner;
Mes mar distroit adare,
Ne vo ato nemet dale,
Rac-se, evit miret ous tamal,
E zàn amàn d'en em sonjal.

Ar pez a ra din differi,
Eo an ezom anezi;
Car ouspen ma zeo ur plac'h coant,
Leun a furnez hac a sqiant,
Eo dilijant en he labour,
E peb affer prest d'am zicour.
*M*es mar oc'h eus-hi decevet,
*H*a deja en em brometet,
Allas! he c'halon a ve euo
*H*ac amàn enep he meno.
C'houi c'hoas am gourdrous a broces;
Peseurt cuden e ve honnes!
*M*ont e proces a so ès,
*M*es n'eo qet facil dont ermès.
*M*a c'haruffe ganén coll,
Setu me souden fars an oll.
Coll va zud ha va danves,
Crevi rafen gant ar ves.
Guir eo me a ell pretanti
Oc'h-u deut d'am attaqi;
Oc'h eus ampechet va foasaden,
*H*a daleet va ribotaden.
*M*es ne garàn qet ar chicanou,
*H*a nebeutoc'h c'hoas ar misou.
Alon, dont a ra em memor
Oc'h eus grêt din an henor
D'am pedi da vont d'ar banqet,
*H*ac oc'h eus memes pedet
Qement so em c'hompagnunez
Da vont ive assambles.
Eh bien, eno en ur banne guin
Me a veuzo tout va chagrin,
*H*ac a lavaro couls hac un all;

An affer ma ne qet fall
Racse, evit en em accordi,
Pa viot prest, deut en ti.

Complimant d'ar Vreg - Yaouanq.

G. Debonjour deoc'h, Plac'h nevez;
Me o salud gant levenez.
Ne qet va c'hondition
Dont ama dêc'h da sermon:
Leser a dleer qemeatse
Gant an neb o deus otorite.
Mar plich ganeoch dont d'an Ilis,
Eno ar bêleg, erves e ofis,
A explice deoc'h santeles
Sacramant ar Briedeles,
Hac an obligationou
A gontract ar priejou.
Me ameus grêt va c'hommission,
Chanç vad deoc'h hac union.

Complimant d'an Ozac'h-Yaouanq.

C'houi ive, va den prudant,
A verit eur c'homplimant;
Mes qen neubeut ha va c'hompagnon,
Non qet approuvet evit sermon.
Me souet deoc'h digant Doue
Peb chanç vad ha prosperite.
Setu dirazoc'h an objet
Goulennet hac accordet:
Mar d'on bet ous e retardi,
Na gavit qet dies va excusi;
Gousout a rit an usach comman,
Pa ves qestion eus a fortun.
Bremàn, mar doc'h prest, astit a fo,

Ne qet me mui o taleo,
Nemet ma rofot peb a vanne
D'am c'hamarad couls ha din-me.

DISCOURS

Evit goulen eur Plac'h da Eureuji.

SALUD, compagnunez, gant ur galon ardant,
Eûs a greis va c'halon e ràn va c'homplimant;
Ma vouìfen an tu, ar fêçon d'en ober,
E ve va brassa joa plijout doc'h ol douçter.
Peb accion gaer d'he ober pa zeomp,
Dre ar Sin eus ar Groas ato e comançomp:
En hano an Tad, ar Mab hac ar Speret-Glan,
Zo tri ferson distinct en ur memes unan.
Aboue ma voan bian var brec'h va magerez,
Me am boa an desseign da antren er pales;
Mes êtu eo an deiz, an amzer er vech-màn,
Mà meus bet an henor da zout bete ennàn.
Evit beza birio antreet en ho ti,
N'ouzoc'h qet, marteze, tenor va c'hevredi:
Me zo ur messajer zo amàn digasset,
Qazi hep gout an hent gant an den a eured.
Mes pa zon digasset eus e beurs ho pete,
Me a ray e excus ha va hini ive.
Qent avanç davantach, e zàn d'en em adressi
Dêc'h-u, ô va Jesus! hor C'brouer, hor Messi:
C'houi eta, va Jesus, a rey din ar speret
Da expliqa pep tra, evel ma zeo dleet:
C'houi a rey din ar c'hraç, pouvoar hac eloqanç,
Sclèrijen d'am speret da gomz en ho presanç.

Va bolonte ha va desseign eo hirie an de
Da anonç deoc'h . . . . . evit ar guir Roue;
Mes c'hoas e c'houlennàn da Rouanez gantàn
. . . . . ar verc'h . . . . . eus àn ti-màn
Eh bien, pl'ac'h yaouanq, en em strinqit d'an
daoulin,
Da c'houl benoz ho tad, qènt mont da eureuji;
A beuts Doue an Tad e zeo deomp ordrenet
Ne ancouefomp qet nep eu deus or maget.
Benos Doue an Tad a c'houlan da genta,
Guir Grouer eus an ên, Gouarner ar bed-ma;
Mes guelet a ràn c'hoas, pa remerqàn erfat,
Penos e coe daerou demeus ho taoulagat.
Ne qet ar pez oc'h eus grêt eo o cra contristet,
Mes guelet ho tad, ho mam penos int desolet!
Allas! rêzon o deus; ne de qet hep sujet,
Guelet e teuit da guitât nep en deus ho maget;
Gant qement eus a soign savet bete vremàn,
Qemense a laqa o c'halon da rannàn.
Arsa, tad truezus, distroit o taoulagad
Var ho merc'h. . . . . a c'houlen e mennat.
Emedi d'an daoulin dirazoc'h prosternet,
Deus a greis he c'halon o c'houlen he souet.
Ha c'honi, mam dezolet, roit ho penos ganti,
Gant ho merc'h, ... da eureuji. -- *Ia*, *ia*, *ia*.
Hola ta. . . . . aoualc'h ê qemense,
Oboisset oc'h eus da C'houre'hemen Doue;
Grêt oc'h eus ho tever gant guir humilite,
Ha Doue ne c'houlen nemet guir volonte.
Eh bien . . . . . plac'h fur ha disqet mat,
Avancit ho pazion evit mont bete ho tad,
Ha roit deàn daou boq eus a greis ho calon,
Pa oc'h eus obtenet e venediccion.

Distroit c'hoas eus ar vam pini deus ho canet,
Ho livret da zemezi, pa oc'h eus souetet.
Mes c'houi ta, tad ha mam, meurbet oc'h contristet
Occasion oc'h eus, n'en deo qet hep sujet.
Mes ho merc'h a zo far, instruet mat e ze;
Ha ne deus grêt netra enep ho polonte.
Qent avanç davantach, me c'houlen eviti,
Conje he breur, he c'hoar, qent mont da eureuji:
Paeron ha maeronez, mar e maint var ar plaç,
Me c'houlen eviti o penos diganac'h,
C'houi ho poa contractet en Iliz eviti,
Hâc hi c'houl ho penos qent mont da eureuji.
Benos he ol ligne, conje he ol gerent;
Cetu ar seul sujet ma omp-ni deut en hent.
Benos ar re zo maro n'allân qet da c'houlen,
Rac calz a galonou contrist a laqafen.
Guell e zeo ur beden d'ar re zo decedet,
Eguet goul o c'honje, pa na maint var ar bed;
Dre ze en ho pedân da lavaret ganén
Ar salm eus an Iliz e repoz d'o ene. *De profundis.*
Arça, compagnunez a so amân presant,
Me zezir ar boneur d'o renta ol contant,
Mes ne meus qet, siouas, speret an ol æle,
Da gontanti peb-unan hervez e volonte.
M'am bije ar pouvoar en doe Alexandri,
Pa voa bet prisonier er gær eus a Vitri,
Ennes a zisqare, gant moez e drompillou;
Seis muraill simantet en dro da Jerico,
P'otramant ar studi en devoa Josue,
A laze en combat seiz ha trêgont roue,
A arrête an col un heur anter en ær,
Pa voa o combati, vit rei dezân sclerder;
P'otramant ar furnez en devoa Salomon,

Pe an talanchou caer deus an doctor Ciceron;
Me forje un discours a vije d'o soubet,
Nonpas deus an anter ar pes a veritet.
Eh bien, compagnunes, en em rejouisset,
Setu bet demp an hini pini'r boamp deziret,
Hac hi qer caer hac an de pe an eol ardant;
Memeus hor c'halonou a rento oll contant.
Car e hini e unan zo pareillamant gyê,
Vel ma ve an deillou er gue e fin mis mae;
Memes qen a zonj dio an devez a hirie,
E deveus astennet deg vlaves eus va bue.
Graç demp d'en em velet er Pales celestiel:
En hano an Tad, ar Mab hag ar Speret-Santel.
Eno gant hon æl mat ni vo reprezantet
Pa vo ret ret renta cont dirac Salver ar bed;
E vo lennet an decret hep hor favorizàn,
Demeus o meriton vo barnet peb-unan;
Eno na gaqeto nac honont nac homàn:
Aoüalc'h or bezo tout d'en em justifiàn.
Mar emeus choqet den dre re a liberte,
E c'houlàn mil excus digant ho majeste;
Mar emeus choqet den na drouc laret netra,
Deus a greis va c'halon excus a c'houlennàn.
Arsa, compagnunez, ha na drouc sonjet qet,
Na laret goude se e meus me e laret;
Bet emeus ho conje, gant ho permission,
Me ho trugareca eus a greis va c'halon.
M'o ped d'am asista evit he c'hundui,
Ma zefomp gant henor d'he c'has da eureuji.

RIMOU

RIMOU

Evit goulen ha rei Plac'het da Eureuji.

ORSUS eta, compagnunez,
En em retirit tout a gostez
Evit m'am bo an avantach da barlant
Amàn en ho presanç, en langach eloqant.
Ne oufen ober guelloc'h tra
Evit ober Sin ar Groas da guenta.
In nomine Patris, et Filii,
Evellen e comançàn ganti.
Ma ven guelet en Bro-Zos oc'h ober qement-all;
E ve lavaret e ven un aillon pe un den fall;
Mes er vro-màn ne estimer netra
Anes ober Sin ar Groas da guenta.
Et Spiritûs Sancti. Amen.
Evit êchui va feden.
G. Debonjour ha joa en ti-màn,
Ne deo qet . . . . . a chom ennàn?
R. Ia, va mignon un accion vad oc'h eus grêt;
Dre Sin ar Groas p'oc'h comancet;
Me ive a ray coulz ha c'houi
In nomine Patris et Filii,
Hac evit êchui va feden,
Et Spiritûs Sancti. Amen.
G. Hac e ven e pales ur roue,
Me ne ven qet trêtet en daill-se,
Na zigasje pot pe laqes
D'am hentcha da vont d'e bales;
Mes c'houi ne zigassit hini

D'am hentcha da zont d'o ti. 22 M

R. Amàn eus un ozac'h cos e qichen an tân,
Var boez rêy ur c'hornedat butun dezàn,
Hac o hentcho coulz ha nicun dre ar vro-màn.

G. An ozac'h cos-se a gafen mat 23 V
Da gass ar zaout pe d'o c'herc'hat;
Mes nonpas da fiziout ennàn
Ur gompagnunez evel homàn.

R. Lemmet oc'h eus qer soubl ho teod, 24
Ne gafet netra ennoc'h defot;
Preparet mad ho tiscoursiou,
Ha studiet ho langachou:
Sac'hat oc'h eus a langach gread,
Me zant ar c'hoez eus o tillat.
Fochit ha plantit en tu mar qerot,
Me a ziboulodo dre ma labourot. 25 V

G. Clêvet em boa, qent dont amà,
C'houi a barlantche a draou ar re vella;
Diouzoc'h, va mignon, e c'houlennàn
Pegeit e voe Doue o croui ar bed-màn,
Hac ur vinien a voe plantet,
Evit pe fêçon ei fiinsset?
Setu aze teir gestion
A c'houlennàn ganec'h, va mignon. 26

R. Ignorant e ven a dra sur, va mignon,
Ma na expliqfen dêc'h ho teîr gestion.
Bremà souden, en ber amzer.
Me o expliqo dêc'h, en daou c'her.
Ar vinien a voe plantet
Evit disquel e voe ar bed-ma crouet;
Ha displantet e voe adare,
Evit disquel e finisje.
Ha c'hoec'h de e ve Doue o croui ar bed-ma,

Hac ar zeisvet d'e servicha. 27V

G. Ervez ma oc'h eus raportet,
C'houi a zo demeus an doctoret;
Mes mar deo guir oc'h doctor, va mignon,
E ranqit dougen ar chantillon
A ve var ar scoa glei staget,
Evit ma viot dre ar merq-se anavect.

R. M'am bije me serten goueset 28
E vijec'h deut birie d'am guelet,
M'em bije deoc'h ur fest preparet;
Griou linad ha re alec,
Treid siliou ha re arinqet,
Pêvar gartier ur gellyenen,
Ne dorjac'h qet ho tent evit crignat an esqern.

G. Dont a ràn d'en em estoni, 29
Pa glêçàn peger caer fest o poa demp da brepari; V
Mes mar qirit dont disul d'an oferen bret,
Ni a brepare deoc'h ive ur banqet:
Ni a raï deo'h un tam yot silet,
Hac a laqai ho reor da redec.

Oc'h asistanç, compagnunez,
Me o ped da laqat eves,
Rac ur goal barti a velàn amàn,
Mil aon ameus na gollin gantàn;
Mar deu din coll e guirionez,
O pezo mez ive, va c'hompagnunez.

R. M'am bije me certen goueet
E vije ar oresel ganeoc'h disclêryet;
M'em bije preparet va c'hanoliou,
Va fistolennou êr ha va mousclejou,
Fusulliou sco ha boulejou stoup,
Da sqei ganec'h-u var chouq.

G. Ni so ur yanden tremenidi,

O vont da Vrest da ambarqi,
Hac on eus urz gant ar Gouarnamant,
Va mignon, d'o laqat en hon rejimant;
Ha marteze da vont da Orleanç,
Ervez urzou ar Monarq eus a Franç:
Rac hon urzou a so crén meurbet:
Grêt e broces en eur vale,
Da vea punisset hep dale.

R. Cren ha cren, compagnunez,
Pa velàn hirio an dromplerez;
Pa velàn ez omp qemeret
Gant ur vandennad soudardet,
E teuàn da grena gant rêson,
Rac aon na vemp oll laqet er prison,
Evit dont eno da finissa hor buez,
Mar collomp hon rouantelez.
Gouscoude e voa deomp raportet
E voa deomp ar peoc'h acordet;
Var a velàn, eus trahison,
Combatomp ta oll a vir galon.

G. Eur groug-lassiq or boa stignet,
Eur goulmiq venn or boa attapet;
Mes, allas! ne voa qet crèn,
Hac eo achapet adare;
He asqel glei a so torret;
Achap a bell ne alfe qet,
Hac on eus clêvet lavaret
E zêo ama eo disqennet.

R. Dibot procurol en e studi
Na ra e blede d'e fantazi,
Qen a ve mont en oditor
Dirac e brocurol control.
Eno e ve laqet dindan e fri,

Evit gallont en dibouti.
Mes c'houi pa voac'h en hent o tont,
H rê ho plede hac ho cont
E zaje ganeoc'h ho croc;
Mes, el leal, gortos a refot.
G. Parlant a rit, va mignon qer,
Manifiq bras evit oc'h afer;
Ma vec'h pignet en ur gador,
E ve lavaret e vec'h ur predicator.
Mes me laqayo o c'herbedi
E qement bourg zo en escopti,
Evit m'o pezo ur stacion,
Ur baros benac evit sermon,
Ha ni a yêlo tout d'o clêvet,
Gant peb henor ha peb respet:
Me a gred sur, a dra certen,
C'houi a gouvertisfe ar bec'herien,
R. Meurbet on estonet o velet
Nen deus qet en o toues eur c'hloarec;
Mar deu da hini ac'hanoc'h fatica,
N'oc'h eus nicun ebet d'oc'h asista.
G. Sevel a ra va bleo en êr,
Pa gomzit din eus ar glouer;
Rac me zo couls ganên guelet ur c'haor en ur golec,
Evel guelet en hon touez eur c'hloarec.
R. Den yaouanq oun o tont er bed,
Gout ar c'hustumou ne ràn qet;
Rac me ne meus qet studiet
Evit goulen na rei merc'het:
Mar deu din lavarat netra sot
Mar plij ganêc'h va excuzot.
G. Evel ma on deut da dal an ti,
Ne garfen qet dont d'o choqi,

Na d'o repren, na d'o facha;
Rac certen an dra-ze ve ar goassa.
Mes evit cavet tro da barlant,
Ma vo a propos va c'hompliment,
Excuz ha pardon a c'houlennàn:
Pa blijo ganeoc'h, comzit bremàn.
R. Seblantout a rit beza hàbil,
Erves ma velàn eus ho pabill,
Racse e carfen gouzout ouzoc'h
Petra a glaqit, ha piou oc'h.
G. Me, va mignon, zo eun den yaouanq
Hac a zo bas eus a squant;
Ia, me a zo assur qen ignorant,
Ne veritàn qet en ho prezanç parlant;
Mes, mar don ignorant, a dra sur
N'eu don qet ignorant dre natur;
Rac ma n'oc'h eus qet anaveet va zad,
Me rayo deoc'h anaveout e vab.
R. Ober a rêr din cals a benor,
Guelet eur sort compagnunez e tal va dor;
Mes ret eo dêc'h erfat lavarat din, va mignon,
Demeus a betra e zeus qestion.
G. Gant ..... ez on bet sortiet,
Demeus a ..... dre e garet,
Da c'houlen dezàn da cureuji,
..... a rêr anezi,
Qercoulz ha me, va mignon, oc'h eus clêvet,
Tri emban sur a so bet grêt,
A so bet lancet gant ar bêleg;
Ha fennos, gant ar c'hraç a Zoue,
On eus sonj da gas ar bevare.
Mar deut, va mignon, d'om rebuti,
Ni a laqayo oc'h expleti,

Hac e vefet condaonet d'an amand,
Hag e cousto dêc'h cals a arc'hant.
R. ..... an bostizes,
Zo êt da Gastel pe da Vontroulez,
Evit en eur pourvei a frico,
Fea n'eus qet eus hor gout er vrô.
Mont a rê en hent en eur bompat,
Qen dra halle n'eur c'haloupat.
G. Va mignon, na leverit qet din a c'hevier,
Guel e dêc'h lavaret ho *Pater*:
Rac brema souden a biou o fri,
Me ameus-hi guelet en ti.
R. Doue en deveus lavaret.
Biscoas den e rouantelez an êu
N'en deveus james antreet,
Nemet gant courach en defe combattet;
Mes c'houi, va mignon, n'o po qet ho plac'h.
Na renqfet disput ur pennat c'hoas.
G. Glorius en ho cavân meurbet,
Va mignon qer. gant ho merc'het:
Gouscoude ar merc'het a zo goal bejou.
Rac sqei a reont evel diaoulou,
Ha pa ve toret o c'heyelou,
E c'hoariont gant o c'hinqinou;
Evidon-me a lavar crenn:
Biqen en maoues na fifen.
R. Na intourdisit qet va fen din, va breur,
Rac ..... a zo êt da seur;
Professet he deus e Monroulez.
Ebars en breuries Sont Joseph.
G. Mar oc'h eus c'hoant e vemp mignonet,
Na gomzit qet din a seurezet;
Eur seur, ma ve laqet en pris,

Ne dalfe qet he habit gris,
Pe mar tal netra ouspen,
Ne dal qet he habit ven.
Ar re-ze a so atao o vurmuri,
O tispen an dud hini a hini,
Ha pa n'eur gavont en ur bagad,
E zeont d'en em scandalad,
Neuze ec'h ouzont en ur scrabat,
A dolion ivin betec ar goad.
R. Na ravodit qet va fenn din, otrone,
Dious ar pez a c'houlennit diganeme;
Rac mar ho pe diganeme tennet
Ar gaera demeus va merc'het,
Goude din-me c'houi a c'hoazfe,
Hac el ieal, rêson ho pefe.
G. Ne grenàn na ne chenchàn liou,
Ma n'am be ac'nan, e zin abiou;
Rac ar Profet a lavar
E zeus nao femelen da bep mal;
Hac e vemp ganeoc'h tefuset,
Ni a gavo gouscoude merc'het.
R. C'hoarvout a ra ganeoc'h evel ar merdaidi,
A ya di noveur da zijuni,
Ha goude e vont epad an de o laviga;
Allas! al es o clasq, e ranqer rabata,
Va mignon, na chomit qet aze d'ober brut,
Lipit ho peg, hac it d'o clut.
G. Meurbet ho cavàn dives.
Miret demeus an den-màn e blac'h nevez;
E-unan e ranq oza e yod hac e grampoez.
Caeroc'h e ranq d'ober c'hoas,
Mont d'an ti-forn gant e doas,
Ha pa za d'ar vêlin da oza e gerc'h,

E za an ol merc'het var e lerc'h.
Foï, foï, emezo : sellit ar goas,
Sac'h an naoues deus e scoas.
Lavarit din, va mignon qèz,
Ma vec'h en e blaç, n'o pefe-u qet a vez?
R. Pa voac'h êru gant an hent,
Me zonje din e voac'h ur vanden zent;
Mes credi a ràn a dra certen,
E zoc'h ur vanden merc'heteryen.
G. Me a ya da zivoucla va boutou,
Evit mont da zispen va roujou;
Rac evit ac'han, var a velàn,
N'or bezo netra evit bremàn.
R. Mar doc'h attachet e defot merc'het,
Me lavaro deoc'h pelec'h e qefet:
Mar qarit mont da Blougonven,
E qafot eno ur plac'h evit ur grampoezen.
G. Sac'h ar bier! ar re-màn eo an dud!
Coulz a re vras ha re vunud:
Evit qement am eus lavaret,
Ne reont van evit va c'hlêvet.
R. Me vel erfat e ranqàn plega,
Terri va gar hep he blessa,
Ha mont d'e digas deoc'h d'an nor,
Da c'hout ha c'houi he recevo gant henor.
G. Me, va mignon, a so ur scolaer,
Hac a so bet e meur a gartier:
Er Russi, er Chin hac er Spagn,
En Turqi, en Ejypt, e Rom, en Alamagn.
Ac'hane e voan deut d'ar gêr
Dre Blougaznou, Castel ha Qemper:
Ha n'em boa cavet den d'am fêsa c'hoas,
Nemet un den a Japon en d'oa seis troatad fas:

Pemp troatad en e zent, seis raouen en e veg;
Mes eleal, va mignon, c'houi fat noc'h eus int qet.

Presanti a rêr ur Vreg.

R. Cetu amàn ur plac'h yaouanq,
Hac he deus ur speret contant,
A zo diangach a bep lec'h,
Hac a dal hirio qeit ha dec'h.
Ha ma n'en d'eo qet mad d'o cout,
Certen ec'h allit mont en ho rout
G. Ne douciàn qet, va mignon coant,
E ve ho ti qen dibourveet a blac'het yaouanq,
Na zigarfec'h unan deomp da velet,
Certen ne vezo qet refuset;
Mes homàn zo an daill var he beg,
Da veza ê pel zo da vreg:
Me vel merqet var he chod clei,
E zeus bet goas o poqat dêy;
Qussit-hi buan var he gis,
Gant aon na defe droug avis.
R. Clêvet oc'h eus alies parlant,
O comz demeus ur zal gaer ha brillant:
Ia, va mignon, me am eus amàn ur zal,
Hac a so carget a draou eleal:
A bep tu dre he daou gostez.
N'en deus nemet olives hac olifies,
Dindan an treid evit pave,
N'en deus nemet lorenti ha lore.
Ia, ar zal-màn a zo armet
Demeus a gaera peder blanten a gafet:
Unan zo ros, un al tulipes,
Un al palm hac un al cypres.
Ha c'hoas n'em eus contet deoc'h netra,

Evel a gontin deoc'h bremâ.
E creis ar zal-màn eus ur femelen
Demeus ar gaera a veljoc'h biqen:
He muzellou à zo a roz bordet;
Michanç eo honnes a fel deoc'h da gavet?
G. Va mignon, gout a ouzoc'h erfat,
Pa gaver an avel e ranqer guentut;
Ha c'houi, pa gafet discarg d'o merc'het,
Me ho ped, n'o refuzit qet;
Ha c'hoas trugarecâit Doue,
Pa na reomp e gis Table,
En devoa da ravissa ar merc'het
An devez memes eus o eured.
R. Cetu amàn ur plac'h yaouanq,
Caer evel an eol brillant;
He diou chod a so ru evel ar roz,
Distinget evel an deiz dious an nos.
He sal a so caer evel cristal;
Laqat a ra calon mab da dridal:
Ha ma na blij qet homàn deoc'h,
Na oufen petra d'ober deoc'h.
G. Tromplet mad e ve ya speret,
Pe ur banne guin a re am be evet,
Mar d'eo honnes ar femelen
Am eus grêt anêy ar goulen;
Mes ar plac'h-se, pa zeo deuet,
N'en d'eo qet da veza refuset.
Me so ive un den yaouanq,
Hac am eus ur speret contant,
Hac a so diangach en peb lec'h,
Hac a dal hirio qeit ha dec'h,
A laqayo va dorn en be bini,
Hac a yêl ganti da zemezi;

A rayo outi peb contrat mad;
Evel ma eure he mam d'e zad.
A brometo dêy eno fidelite ha fe,
En ti, ermès hac er guele;
A zalc'ho dêy mat betec mervel;
Ne oufen qet lavaret guel.
R. Arça eta, va mignon qêz,
Cedi a ràn ganeoc'h ar plac'h nevez;
Mont a ràn d'e digas deoc'h d'an nor:
Me ho ped d'he receo gant henor.
Didostait eta, den nevez,
Da grêgui en dorn ho mestrez,
Evit rêy deoc'h an arvoenti,
..... a rêr anezi:
Laqit ho torn en he hini;
Ha sonjit penes e pado
He comanant betec ar maro.
Na deuit pet ive d'he maltrêti,
Na d'be chaseall ermès an ti,
Evel pa na anavefac'h qet anezi;
Pe mar er grit, va mignon, clêvit ur ger:
Laqit evez eus ar goalinier:
Ar goalinier a zorn Doue ol-buissant,
A bunisso ar re vechant:
Da lavaret eo, ar goalinier
Demeus e fulor hac e goler,
Pere a ellomp da evita,
O veva en graç Doue er bed-mâ.
Pedit Jesus, Roue an Tron,
Da rêy deoc'h e venediccion.
Ha da asista en oc'h eured hirie,
Evel ma ras guechal en Eured Cana en Galilee.
Tachit da gundui ur vuez vad,

Hervez

Hervez Doue hac hervez ho stad,
Evit ma hefet gantàn da repos,
E fin ho puez d'ar Barados.
Qementse a zouetàn da gement a so amâ,
Ha din va-unan da genta;
Me a ya da laqat va zoq var va fen,
Evel a dle ober peb christen,
Compagnunez, gant ho permission;
Pa meus grêt va dever ha va c'homission.

DISCOURS

Da lavarat e qichen an ti, da ur Goulen.

SALUD, tud a henor, gant peb soumission;
Tud a bed qalite hac a bep condition;
Ho ti hac ho madou, hac ho tomestiqet,
Hac ho polonte vad o deus va c'hontreignet.
Larat allàn hardi ne voan qet bet biscoas
Gant qement a blijadur e c'hantren en eur plas.
Ho ti a so stituet, qen toen ha murail,
Eur plas eus a blijadur, ne neo qet eur marvail.
An nep en deus compozet ar portret deus ho ti.
A zo eun den a speret, ne fell qet din doueti.
Ne aller qet, va mignon, dont da bêa erfat
Eun habil architect ma n'en deu da labourat.
Me zo bèt o vale en cals eus a vroyou,
Hac emeus goneet nombr bras a victoriou:
Mes hor Zalver beniget a zo marvet er groas,
Qercoulz vit ar pinvidig vel vit ar paour, siouas!
Eun amitie sincer e zeo va hervridi.
Eur femelen yaouanq zo maget en ho ti,

Zo evit eun den yaouanq a zo eus va c'hanton,
Ne qet bet sur eul lach infidel na poeltron,
A zo deut hirye'n de d'e assignation.
E hano so . . . . . brema n'el lavarin;
Mes m'en en lavaro qentoc'h ma finissin.
Prest on da finisa hac ive da gommanç:
Ma parlantàn davantach, me am bezo setanç.
N'estimàn eur procuror o tifen e gojou,
Ma na c'hone e broces ha dioute ar gaou;
Rac mar qavàn me c'hoas teir goech en odianç,
En durant m'er selaouin me am bezo setanç,
Rac Roue absolu on, mar qerit va c'hredi,
Pa c'houlàn va hevridi, e renqit e rei din.

Me eo ar Roue Artur, puissanç souveren,
Breiz-Izel en antier zo dindan va c'hourc'hemen:
Ia, en assuranç, Roue ar Vretonet.
Hac Otrou en Breiz-Izel d'an Noblanç ha Prinset.
Da genta, vit commanç, Brest zo din antier,
Montroulez ha Lanmeur, Lannion, Landreger,
Pontivi en antier, bete guelet Leon,
Castel-Lin, Porz-Lone, ar C'hroazic ha Croson,
Ar Faouet ha Sant Nic, Cast, Moelan, Poulaouen,
Ha Qimper-Caourantin, Castel-Pol, Lesneven,
Plestin, Garlan, Plouyan, Langonaval, Guimec,
Lomiqel, Plouezoc'h, Plougânou, Sant-Briec,
Guerlesqin ha Benac'h, Callac ha Qer-Ahes,
Plourin, Sant-Yan, Rosco, ha Plouneour-Menez,
Hac ar gêr a Rouzou, elec'h ma chom bepret
Parlamant Breiz-Izel, hac e brezidantet,
Qeriti ha Qirias, Perros ha Lanvelec,
Lambal ha Sant-Malo, Dinan Sant-Thegonec,
Pleiber-Christ, Comanna, Plougonven, Locqirec,

Pontreo, Plufur, S.Seo, Goasmelqin, Pontmenou,
Kerneugen, Enez-Vas, Callot bac ar Pontou,
Plouescat, Plouizi ha Castel-an-Taro,
Hac ar blenen humid a ra deàn an dro;
Coatrevan, Pedernec, Perpoul, Plegat-Guerand,
Hac erfin, qement so dindau ar firmamant.
Arça ta, Plac'h-yaouanq va guir bried fidel,
Cetu c'houi Rouanez ebars en Breiz-Izel;
Cetu c'houi Rouanez var c'hêryou meus hanvet:
Bezit eta contant eus ar fortun a ret.

Goulen.

G. Tu poza suposa sponta in guelea,
Gouden conjungo vita multiplia.
Qement ma zo tennet, moc'h assur. mignonet,
Eus an novet chabist a greacion ar bed.
Pa voan-me deut en dên-mâ deus ar gêr,
Me a voa tristoc'h calz eget ne voe Sant Pêr
Pa nac'has e Vestr-mad goechal e ti Pilat;
Hac gant ur plac'hig coant e voa o vabillat.
Qent ma voan deut en bent, me voa en em voestet
D'ar zant bras Gignole, mignon bras d'ar merc'het,
D'am Zant paeron ha d'am Zantez maerones,
Evit goulen ar c'hraç da c'honit va froces.
Me va da retardi bremàn va c'hompliment,
Va mignon qer, evit clêvet ho santimant.

Qenta coupled.

R. Neus fors absolumant:
Red eo da eun den parlant:
Nia ne respontomp qet an dud,
E reufent da lavaret e vemp mud.
Sonjet on eus da ober voel,
Sevel amàn eur zantinel,

Hac a vo grêt en form eun ti,
Evit respont an dreminidi.
Ha c'houi, va mignon qèz,
Mar oc'h eus marc'hadourez
Pe da brena, pe da voerza,
Partiit buan gante da genta,
Evit Montroulez pe Gastel,
Hac o po profit ne vo qet pel;
Eno e qafot honestamant
Peadra evit oc'h arc'hant.
G. C'houi a zo er philosofi,
A zo grêt ganêc'h ho studi.
Hac a so impossubl dêc'h manqout;
Mes me zo ignorant, ne oun netra en tout,
Nemet debri va yôd ha lipouzad va lèz,
Dêbri cals patates, ha bep sadorn crampoez,
D'ar zul vintin stripou, da greis-de va zouben;
Mes en eur gonta dêc'h darn eus va zalanchou,
Ne zonjàn qet penos ec'h ancoùan va rimou.
R. Me voa bet en eur variqen,
A voa talet en he daou ben,
Hac e teuis er mez dre doul ar bont:
Mes nao mis just e voen o clasq dont.
G. Debonjour dêc'h, tud a henor, pini
Zo deut a galon vad da gichennic ho ti,
Gant eur joa vras d'o saludi bremàn;
A greis calon ni zo deut amàn.
Saludi reomp ractal ho personach,
Gant ar respet a gomand ho pizach;
Hac entretant oc'h oll gompagnunez,
Rac sur tud vrao oc'h amàn assambles.
R. Pa ho quelàn qer coantiq rassamblet,
Qer propr, qer brao evel ma zoc'h guisqet,

E sonjàn din e ve un eured ve
An nombr a dud a so en oc'h assamble.
G. Me fot din bremàn, va mignon,
Gout eus a betra eo qestion,
Rac ma velàn eur sort banden
Èru da doul va dor d'am zurpren.
R. N'en d'eo qet evit ho surpren,
Nac evit ober poan da zen
E zomp amàn en em assamblet
Evel ma ve eur vanden dénved.
Ni a so e clasq da eureuji,
Ha na ellet qet da ziferi,
Dindan boan da bêa an amand,
Hac ar misou antieramant.
Un ouades am boa tennet,
Hervez ma zeo deomp rapportet;
Disqennet e zeo en ho ti,
Rac-se rentit-y deomp-ni:
C'houi a ranq renta deomp rêzon
Anezi, va mignon.
G. Pa ho clêvàn, va mignon, a grenn;
E sao va blêo ebars em penn;
Pa gõmzit din eus a ouidi,
Rac en ti-màn n'en deus hini.
Evit ezac'h, gragez ba merc'het,
Ar re se ne lavaràn qet;
Mes abars m'o po eus an ti-ma eur plac'h,
C'houi a renqfe he goulen yac'h.
R. Ni zo e clasq eur plac'h yaouanq,
Mar qirit ni e hanvo dêc'h franchamant:
He hano eo *Guillemette ar Maout*,
Nac evit bea pried da *Charles ar Zaout*.
Da zont d'an ilis da eureuji,

Evit echui an demezi.
Guillemet ne vouie qet.
E voa heryo deiz he eured,
Hac a zo êt d'ar vêlin da oza qerc'h;
Rac se, redit, mar qirit, var he lerc'h,
Rac ar meliner a voar parlant
Hac a ambus ar merc'het yaouanq.
Aon ameus na rancac'h reir he gortos;
Abars mac'h êruo e vo noz.
G. M'am be ar bermission
Da antren en ho ti, va mignon,
Me larve pront, ep diferi,
E penn ho tol va c'hevredi.
Pa voan êru e penn ar c'harz,
Me e hanavas eus he c'hoats;
Hac he c'hlêvis o lavaret:
Êru eo davidon va muyàn caret.
R. P'on eus o quelet o tout da dal va zi,
E sonje din e vouc'h eur vanden merdaidi
O vont da Vrest evit eun ambarquant,
Pe soudardet o clasq o lojamant;
Pe otramant eur vanden stoupêryen
Ens a Scrignac, Locqefret pe Berryen.
G. Si clamabor et meditabor ut columba.
Evelse e comzàn, pa ven o latina.
Eu han' Doue, n'on daleit qet,
Rac ar bêleg a so guell bresset;
Me zonch din eo eus a urz Sant Cripin,
Hac e car dijuni mintin.
R. Qer brao, qer coant oc'h eus comzet,
Va mignon qèr, ho refuzi n'allàn qet:
Me a ra da ober eun dro dre va zi,
Da c'hout ha me gavo dêc'h ho qevredi;

Ha pa rin-me eun droic var va seul,
E teuyo eun dra benac d'am heul.
G. Cetu amàn ur vaoues coant,
Ha n'e d'eo na côz na yaouanq,
A dle ravissa ho speiet
Gant he fresanç hac he ganet.
R. Ar vaoues-se so perc'hennet,
Emedi al liou var he beg:
Hac he deus bet choazet he far,
Ha ne ra fors piou zo var vâr.
Me a gred he deus dija poazet
Eus an darbot he biziet:
Qassit-hi ganeoc'h var he c'his
Rac aon ne defe droug-avis.
G. Terrupl meurbet oc'h dificil;
Va mignon, ho complimanchou zo civil
R. Setu amàn eur plac'h yaouanq,
Hac he deus eur galon ardant,
Hac a dle plijout d'o fantazi,
Pe oc'h dies da gontanti.
G. Ni on eus-y digemeret,
Ha neo qet da veza refuzet;
Pa vo êru an heur, mar qar,
Ni zo prest da choaz dei he far.
Mes un all a c'houlennomp c'hoas,
Hac a zo blesset en he scoas,
He zervicher qercouls hac hi;
Êru eo ar poent da repari.
R. O presanti dêc'h an objet
Pini oc'h eus dija goulennet,
Ouspen, ni a c'houlen pardon,
Mar on eus bet divizion.
Didostait-ta, den a zevez,

Da zigemeret ho mestrez;
Ni he ro dêc'h a galon vad,
Gant conje he mam hac he zàd;
Conje he c'herent hac he lignez,
Da autren ganec'h en priedelez.
Pedit Jesus, Roue an Tron,
Da rei dêc'h e venediction.
Ha doc'h asista evel ma eure
En eured Cana en Galilee.
Cunduit eur vuez vat,
E doujanç Doue, erve o stat,
Ha goude monet da repos,
Gant an ælez d'ar barados.

COMPLIMANT TOL.

M'o supli, compagnunez, da bresta ho silanç,
Evit ma parlantin bremàn en ho presanç.
Gant henor d'o yec'hei me a deu da esa,
Hac a beurz ar Vreg-Yaouanq en o trugarecàn.
P'o c'heus bet ar vadelez d'he bea asistet
En devez a hirie ebars en he heuret.
Hac evit oc'h oblija ec'h evin davantach
Da yec'het nep so roet gant Doue dei evit partach.
D'o yec'het, Greg-Yaouanq, eus a beurs ho pried;
Doue da rei dêc'h ar c'hraç d'en em garout parfet,
Ha da rei dêc'h er bed-mâ qement a souhetet:
Me a reqet ma vezo oc'h oll deziriou exocet.
Me a reqet c'hoaz dêc'h asistanç un Doue,
Evel guechal en eured Cana en Galilee.
Me a ev d'o yec'het oll eus a greis va c'halon;
Doue da rei deomp oll e venediction.

Ne ancoauomp qet ive an anaon decedet,
Tad, mam, ha breut, ha c'hoar, eont, moerebezet,
P'o devoa bet ar soign, qentre ma yoant en bue
Da zovetat da bepini ac'hanomp e zanve.
Chomit, compagnunez, pepini en e blaç,
Evit caout ar vadelez da asista er graç.
P'on eus debret hac evet, trugarecaomp Doue
Da vea roet demp ni ouz hon necessite.
Excuz ta, Compagnunez, a c'houlennàn bremàn,
Rac aon n'am be qet plijet da speret peb-unan.
Gouscoude e cred din na meus laret netra
Hac a choqfe nicun a gement zo amâ.
Me a efe d'ho yec'het oll a greis va c'halon,
Ous o pedi da zebri ha da eva[illegible] ho tiscretion.
Chomit ta pepini qeit m'o e volonte,
Me non qet deut amàn da rei da zen e gonje.
Graç deomp oll da vea bepret en joaustet;
Doue da gonservo qement so eus va c'hlêvet;
Doue d'or c'hoservo amàn var an douar;
Graç deomp d'en eur velet eun devez bars er gloar.

Discours evit un Eured.

Salud dêc'h, Compagnunez, gant guirhumilite,
Pa meus bet an hardisson da zout en ho pete.
Perac tra n'am boa bet eloqanç Ciceron,
P'otramant ar furnez en devoa Salomon!
Perac n'em boan-me bet ginou ha tèod alaouret,
Da barlant en ho presanç evel ma veritet!
Me zo deut amâ hirie gant va c'hompagnunez,
Evit goulen ouzoc'h, mar be ho madelez,
Eur recit mad benac ous an deiz a hirie:
C'houi oc'h-unan a ell accordi din qementse.
Tennet hor boamp d'ar sort da clasq ar savanta,

Allas! ma zeo digoezet gant an ignoranta,
Mes dre ho madelez, ho sqiant, ho prudanç,
M'ho ped d'am excusi demeus va ignoranç.
Me c'hoare ganèn hirie vel gant ar stereden,
Pa deu an eol da bara a goll he sclêrijen;
Zo n'em gavet amàn evel en ur jardin
Guernisset a lore, a roz, a dutcatin,
Hac en e greis a zo bet maget ur femelen
Brillantoc'h e unan eget ar gaera fleuren.
Me gare dont a ben da allout he zurpren;
Va sperèt zo troublet, n'on qet evit compren.
Gant henor e saludàn an oll gompagnunez;
Peoc'h Doue d'ar re veo, d'an anaon silvidigez.

Bremâ ec'h antre da vit ar Plac'h.

Salud, Plac'h-Yacuanq, demeus a berz Doue,
Me zo deut d'o ca et en devez a hirie,
Evit goût diganeoc'h a c'honi zo presantet
Da zont da efectui ar pez so prometet.
Deut da c'houl bennos eus ho tad hac ho mam,
Evit dre gementse beza dirac Doue divlam;
Rac dre e C'hourç'hemèn en eus demp ordienet
Respecti dreist peb-unan nep o deus hor maget.

Pa êruer ouâ an dol.

Racse, Compagnunez, mar deuàn doc'h arêti,
Bezit ar vadelez da zont d'am excusi.
Stouomp ta d'an daoulin da c'houlen ous Doue
Ma teuy d'on assista en devez a hirie.

Bremâ e taouliner.

Doue oll-buissant en ên vel en douar,
M'am eus oc'h ofancet, me meus ur guir glac'har;
Cetu me d'an douar dirazoc'h prosternet,
Ma vo ho madelez accordi din ur reqet.

Ho pennos, va Doue! eo ar pez a c'houlennàn,
Evit ho Servicherez zo daoulined amàn,
Evel guechal Sant Yan, pa vadezas hor Zalver,
A glêvas en êr ur voez abeurs an Tad Eternel :
» Hennes e zeo va Mab an hini muya caret,
» Va c'hraç ha va bennos a vo gantàn bepret. »

Bremâ e sao hac e tistro ous ar gerent.

Goude beza goulennet benediccion Doue,
E falfe caout bremâ hini he zud ive :
Cetu'ho merc'h d'an douar dirazoc'h prosternet,
O renta deoc'h-u homach, evel ma zeo dleet;
Goude bennos ar Verc'hez, aroc mont eus an ti,
E c'houlen a vouir galon diganêc'h hoc'h hini.
Or ta. . . . . deut eta a vouir galon,
Da rêy gant ho pugel ho benediccion.

Evit ar Vam.

Ha c'houi, mam garantezus, pini deus e mâget,
Ur mennat a c'houlennàn, n'am refusit qet;
Ho pennos a c'houlàn ganeoc'h vit ho pugel,
Evel mac'h eure guechal ar Patriarchet santel.
Bennos breudeur ha c'hoarezet ive pareillamant,
Hini paeron, maerones, ma maint amàn presant;
Hini ar zent, an æles, hac hini ar gompagnunez,
O deus grêt dei an henor d'e asista en he devez.
Ha bremàn demp en hano a Zoue;
Goude renta an homach, oblijet omp da ze.

Bremâ e ve lavaret ur Bater, *un* Ave *hac un* De profundis, *hac e saver er zu.*

Savit ta, Merc'h Yaouanq, da zont da di Doue,
Evit efectui en antier ho promesse,
Da gaout fidelite bete fin ho pue,
Ha goude d'en em velet en barados Doue.

DISCOURS

Pa roer ar Plac'h, hac evit êchui tout.

QEMERIT, va mignon, courach,
Êru oc'h en fin ho peach;
Ne c'houlennàn muy a dermen,
Êchu eo va zrajedien;
Poent eo deoc'h certen, va mignon,
Caout un tam consolacion.
Disdostait amàn d'an treujou,
Ha me a roy deoc'h ur c'hêlou
Peini a gredàn certenamant
A rejouisso ho santimant;
N'en d'eo qet ur c'hêlou hepqen,
Rac cetu amàn ur femelen,
Peïni a lavarac'h, va mignon,
A voa prometet d'ho calon;
Cetu amàn ur femelen,
A zo caeroc'h eget ur chinofen,
Roz, na fourdilis, na levant;
Speret an ol a rent contànt.
El lec'h ma ve tevalijen,
He laqa pep seurt sclêrijen:
Caer eo evel ur stereden,
Qer caer hac ar verelaouen.
He genet hac he modesti
A dle certen dont d'ho charmi.
N'o pezo ganti nep disput certen;
Nemet en effet en guir Gristen.
Didostait eta, va mignon,

Goneet

Goneet oc'h eus ho proces en pep fèçon;
Rac bremàn e vet exantet,
Hac e ve qestion da denna d'ar billet;
Rac cetu amàn an objet
Leun a garantez hat a speret.
Pehini a bresantàn deoc'h evit ho compagnonez;
Nonpas evit beza trêtet ebars en esclavez;
Rac gout a rit a dra certen
E zeus bet estre vidoc'h eus he goulen.
Rac aze eus daou pe dri,
O deus bet o bissac'h diganti.
Rac-se pa zoc'h preferet
Da gement en deus-hi goulennet;
Va mignon, me ho supli,
Na deuit qet d'he goal-drêti;
D'he dilezel en he c'hlénvet,
Qeneubeut hac en he yec'hed,
D'he chasseal ermès an ti.
Evel pa ne hanavefac'h qet anezi:
Ma vouifen se, va mignon,
Ne deufen qet a vouir galon
Da rêy he dorn deo deoc'h bremàn;
D'he c'has ermès eus an ti-màn;
Pe mar er grit clêvit ur ger:
Dioüallit eus ar goalinier
Eus a zorn Doue oll-bujssant,
Da bunissa an dud vechant,
Me a lavar ar goalinier
Eus e fulor hac e goler,
Da lavarat eo, ar c'hollou,
Ha calz demeus a valeurion,
Pere a aller da evita
O veva gant graç Doue er bed-mà;

Rac Sant Bernard a lavar : n'eus qet a di
Na zant coulz pe goulz ar voalen a gasti ;
Mes mar bevit en doujanç Doue,
Ho pezo pep seurt prosperite.
Pegement benac hep douetanç
Ec'h ouzoc'h qementse en avanç,
Gant ho permission me lavàro
En ber instant ur gir pe zaou :
Qemesqet eo buez an den
Bepret gant joa ha gant anqen,
An eil a deu goude egile,
Evel ar mòr pa deu ar mare,
An dud demezet zo ul lest,
Exposet da bep seurt tempest,
Var ar môr o vagal,
Exposet da bep seurt glac'har.
Gouscoude e sablant d'ar yaouanqis
Beza qer caer hac ar fourdilis.
Mes, allas ! en em drompla a reont,
Ur boqet spern guen a gavont.
Evit supporti an infirmite
A alfe caout an eil hac egile,
Ret eo deoc'h beva en guir union,
Ha Doue a roy deoc'h e venediccion.
Peb den zo gant Doue choazet
Evit beza eurus ha salvet.
Hogen ret eo goude goulen
Beva just en guir Gristen.
Contemplit ar societe
A so entre an douar hac an ên ;
Goulennit bepret digant Doue
Courach ha nerz d'ho liberte,
Evit oper un dra barfet,

Da renta ar pez a recevfet,
Sonjit e zoc'h pelerinet,
Da drafica e zoc'h digasset;
Retorn a ranqit adare
Da renta cont da un Doue.
Gout a rit ne zouetàn qet,
N'oc'h eus un adversour er bed:
An adversour se eo Satan,
Sioüas deomp ol quitibunan!
Pa falvezo d'an drouc speret
Dont da dreubachi ho speret,
Respontit : *Abrenuntio*,
Ha lavarit : sinet eo.
An Otrou Doue eo ar brassa,
Henor ha gloar rentomp dezâ.
N'en deo qet plijadur am zouten,
Comz Doue eo hac e Lezen;
Respontit : *Abrenuntio*
Da gement pec'het ho tento,
Evit goude beza labouret,
Hervez ho nerz hac ho yec'het,
Pa ch'efet divar an douar,
E recevfet ur gurunen er gloar.
Me a c'houlen ouzoc'h pardon bremàn
Mar d'oc'h choqet gant ar c'homzou màn.
Cetu an eil gant egile.
Evit gloar Doue ha silvidigez o ene.
Me souhet dê ol gracou Doue,
Hac a bep seurt prosperite :
Labourat en gloar Doue er bed-mâ deiz ha nos,
E it, goude o maro, monet d'ar Barados.
Lavaret en eus Ciceron,
Mra bevit atao en union,

E vezot goude curunet
En Rouantelez an Drindet.
Ouspen, er goalen a eured
E zeo ar garante comprenet;
Dre ma zeo rond ar voalèn,
Ne al finissa birviqen.
Eur garante evel honnes
Ne al qet finissa james.
Credi a ràn oc'h eus pedet
Jesus hac e Vam biniget
Da asista en oc'h euret,
En eured Cana, en Galilee;
Ec'h asistas e Vam hac En,
Demp-ni bremàn, compagnunez,
Da ofr hor beden assambles
Er sacrifiç an oferên,
Da c'houlen graçou souveren;
Hac evidomp hac evite,
Goulennomp graçou eus Doue;
Erfin, o tont da finissa,
Dalit he dorn, crogit ennâ;
Prometit dezi fidelite,
Hac hi a brometo dêc'h ive:
Cetu aze he dorn deo,
Doue dre e c'hraç d'o cunduo.

FIN.